

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός ως παράγοντας ανάπτυξης

Κώστας Μουτσιάνας, 03.03.2019

Ο βαθμός ολοκλήρωσης του ψηφιακού μετασχηματισμού των κρατών και των επιχειρήσεων θα αποτελέσει το διαβατήριο μετάβασης στη νέα οικονομία, όπως αυτή έχει ήδη αρχίσει να διαμορφώνεται από τις δυνάμεις της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης. Η αυτο-εκπαίδευση των μηχανών (machine-learning), η τεχνητή νοημοσύνη (artificial intelligence) και η επιστήμη των δεδομένων (data science) θα επιφέρουν θεμελιώδεις αλλαγές στη παραγωγική δραστηριότητα και θα προκαλέσουν τον επαναπροσδιορισμό των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών σχέσεων. Η ταχύτητα υλοποίησης της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης είναι δέκα φορές γρηγορότερη σε σύγκριση με αυτές που πραγματοποιήθηκαν στο παρελθόν και αναμένεται να είναι απρόβλεπτη.

Την Ελλάδα δεν θα μπορούσαμε να την χαρακτηρίσουμε ψηφιοποιημένη χώρα. Και ίσως το χειρότερο να μην είναι αυτό αλλά το γεγονός ότι ως πολίτες δεν πιστεύουμε ότι μπορούμε να γίνουμε σύγχρονη ψηφιοποιημένη χώρα. Πολλές από τις παρεχόμενες υπηρεσίες του κράτους προς τους πολίτες απέχουν έτη φωτός από την ενσωμάτωση τους στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση (υπάρχουν δημόσιες υπηρεσίες οι οποίες δίνουν ακόμη χειρόγραφα “χαρτάκια” προτεραιότητας). Σύμφωνα με τον δείκτη DESI 2018 (Digital Economy and Society Index) ο οποίος αντανάκλα το βαθμό ψηφιοποίησης των χωρών, η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση στο σύνολο των 28 κρατών της Ε.Ε. Παρά το γεγονός ότι ορισμένα έργα ολοκληρώθηκαν με επιτυχία (όπως το taxisnet, Διαύγεια, Εργάνη) φαίνεται πως η υιοθέτηση των ψηφιακών τεχνολογιών από το κράτος είναι κατακερματισμένη και δεν εφαρμόζεται στο πλαίσιο μια εθνικής ψηφιακής στρατηγικής. Την ίδια ώρα, στην Εσθονία το σύνολο των δραστηριοτήτων που αφορούν συναλλαγές με το δημόσιο γίνονται ηλεκτρονικά και η φυσική παρουσία του πολίτη απαιτείται μόνο στις περιπτώσεις του γάμου, του διαζυγίου και της αγοραπωλησίας ακινήτων (βλ. σχετική έρευνα της Διανέοσις) και η Δανία εκτιμάται ότι εξοικονομεί 100 εκατ.ευρώ από την ηλεκτρονική επικοινωνία με τους πολίτες.

Η απουσία ενός ρεαλιστικού σχεδίου δράσης και η διαμόρφωση γενικόλογων ψηφιακών στρατηγικών -η υλοποίηση των οποίων δεν περνά ποτέ από έλεγχο- θα μπορούσαν να δώσουν να δικαιολογήσουν τη ψηφιακή καθυστέρηση της χώρας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της χώρας πρέπει να αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του στρατηγικού σχεδιασμού των κυβερνήσεων. Να ξεφύγει από τα στενά κομματικά όρια όπου η εναλλαγή των πολιτικών προϊσταμένων εμποδίζει το σχεδιασμό και την υλοποίηση ψηφιακών συστημάτων προς όφελος της κοινωνίας και της οικονομίας.

